

σων. Θά μάθουμε με ποιόν έχουμε να κάμουμε, δυο να φτάση ο καθηγητής Βιάν 'Ελισγγ.

—Ναι, θά τ' μάθουμε. Καί θά ξέρομε πώς να προφυλαχτούμε. Συγχρόνως ο 'Ιωνάθαν έβγαλε άπ' τή θήκη τή χειρόγραφα. 'Ο γραφικός χαρακτήρ ήταν τρεμάμενος, γρήγορος, πυρετώδης. Τό γράψιμο μέ μολύδι. Γράψιμο άγονίας καί τρώμου...

'Αντιστοιχούσα.
—'Αρχισε, 'Ιωνάθαν, είπα.
'Ο 'Ιωνάθαν άκούηκε τή χειρόγραφα στά γόνατά του καί άρχισε να διαβάξη:

('Ημερολόγιο τού Βλαδιμήρου Χάιντεβις).

Στά Καράθια.— Στήν 'Εσπλι των 'Ιτιών.

Τ ό μ ε σ ο χ ε ί μ ε σ ο .

... 'Ας γίνει τό θέλημα τού 'Επουρανίου Θεού.

'Ο Θεός είνε μεγάλος...

'Ο Κύριος έχει δογματίσει έναντιον μου καί έναντιον τής φαμίλιας μου.

'Ανεξήγηταστές ή βουλιές του... Είπα:—'Ας

γίνει τό θέλημά σου, Κύριέ μου καί Θεέ μου...

'Η χαρά πέταξε μακριά άπ' τό σπυτι μου,

καί τή ζήλη μας δέν γελάνε πιά, στήν ψυχή μας

φύλλασε ο τρώμος πού παγώνει τό αίμα καί σηκώνει τις τρίχες...

'Η νόχτες μας είνε γεμάτες φρίκη καί άνατριχίλα, γάσασε τόν ύπνο μας, θά γάσασμε καί τή ζωή μας, τό ξέρω, τό μαντεύω καί έγχαρτεροί...

Είνε τώρα μία βδομάδα πού μάς συνέβη τό πρώτο αλλόλογο περιστατικό πού μάς έκανε άνο—κάτω...

'Ηταν Σαββάτο βράδυ. Καθόριστο γύρω στό τζάκι, ύστερ' άπ' τό δείπνο. 'Εγώ κάτιστα τήν αίσα μου. 'Η μάνα μου διάβαζε τήν 'Αγία Γραφή, τά παιδιά μου μιλούσαν σιγαλά μεταξύν τους. Οί ύπηρέτες είχαν τελειώσει τις δουλειές τους καί είχαν πλαγιάσει.

'Εξω φουούσε δυνατός άνέμος καί έκανε τά γέφυρα δέντρα να τρίζουν.

Μακριά, πολύ μακριά, οφθαίζαν οί λύκοι.

'Εξάιμα ή κόση μου, τό καμάρι μου, ή πεντάμορφη μου καί χρυσόκαρδη 'Αριέτα σηκώθηκε άπ' τή θέσι της, πλησίασε τή γαργάλη της καί τής φίλησε τό χέρι.

—Καληνύχτα, είπε. Πάω να κοιμηθώ.

Τή φίλησα στό μέτωπο καί τή ρώτησα:

—Νυστάζει, παιδά μου;

—Ναι, πατερούλη μου, τά μάτια μου κλείνουν άπόψε άθελά μου.

Δέν ξέρω καί εγώ τί έχω κοιπτες τις τελευταίες μέρες. Βαρούς, σάν μολύβι, κάθεται ο ύπνος στά βλεφαρά μου...

Χασμουρήθηκε καί πρόσθεσε:

—Σέ καλό μου! Πώς νυστάζω, Θεέ μου!...

Τή χάρεισα στήν πλάτη καί τή συμβούλεψα καί εγώ να πάη να πλαγιάση.

—Καληνύχτα, γαργάλα... Καληνύχτα, πατερούλη. Καληνύχτα σ' άλλους σας...

—Καληνύχτα, άστέρι μου. Πήγαινε κοιμησου, καμάρι μου. 'Ο ήσυχος ύπνος θά σε ξεκουράση καί θά σε κάνει δροσερή, σάν τ' άγιοσιμαντάριλλα.

Τό κορίτσι έφυγε καί πήγε στήν κάμαρά του.

'Εμεις μείναμε κοντά στό τζάκι πούκαμαγε θεώρατη φωτιά.

Δέν είχαμε όρεξι για ύπνο.

Κι' αυτά τά παιδιά μου, μ' όλη τους τήν κόουρασι άπ' τις δουλειές τής ημέρας, μάς κρατούσαν συντροφιά.

Κάτιστα καί άκουγα τά βογγητά του άέρα.

'Εσούζε άγρια καί μαλασμένα, σάν θηριο πού τό χτύπησε θανατηφόρο βόλι.

Κι' οί λύκοι οφθαίζαν καί αυτοί, αναζητώντας μέσα στό σκοτάδι τίποτε να φάνε.

'Ο Πιστός πού κοιμώτανε μπρός στό πόδια μου, άνασπώθηκε σε μία στιγμή μέ τ' αυτιά ταιτωμένα καί μούγκρισε άγρια. 'Αλύχτησε καί μα—δυ' φορές.

Του χάρεισα τό κεφάλι για να τον ήσυχάσω, καί άνοι να ξεπλωθή πάλι κάτω καί να κοιμηθή, τινάχτηκε όρθος καί άρχισε να τραγουδή στήν κάμαρα, μωρίζοντας τον άέρα. 'Ηταν άνήσυχος. Μούγκρισε καί έχωνε τή μύτη του κάτω άπ' τή χωμαδιά τής πόρτας.

—Τι έχει τό σκυλι άπόψε; ρώτησε ή γαργάλα.

—Δέν είνε τίποτε, μάνα, είπα. 'Ακούει τους λύκους καί άγριεύει. Δέν τους άγροιάζει πόσο κοντά στήν έσπλι κατέθηκαν άπόψε; Τους έσφαξίσε τό κούο καί ή πέλινα...

('Ασολούθει)

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πώς πρωτεύεις θέατρο ο Δουμάς, πατήρ. Ποδακρόδρομο ώς τό Παρίσι. 'Η καλωσύνη του Τάλμα. 'Ο Δουμάς συγγενείται καί ένθεουσιάζεται. Τά προφητικά λόγια του μεγάλου ήθοποιού για τον συγγραφέα των «Γριών Σωματεφελάκων». 'Ο Βίκτωρ Ουγκώ... άντεραστής του γιου του. 'Ενα χαριτωμένο ανέκδοτο, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μεταξύν των χειρογράφων του 'Αλεξάνδρου Δουμά, πατρός, βρέθηκαν τελευταία καί μερικά σημειώσεις, στις οποίες περιγράφει πως παρόστη σε μία θεατρική παράσταση του Παρισίου, κατά τά χρόνια τής νεότητός του.

'Εκείνη τήν εποχή ο Δουμάς βρισκόταν στό Κρατύ καί εργαζόταν ως γραφέυς σ' ένα συμβολαιογραφείο.

Μία μέρα κάποιος φίλος του, του πρότεινε να πάνε στο Παρίσι.

—Μά τί θά κάνομε εκεί; ρώτησε ο νεαρός Δουμάς.

—Κάτι θά ιδώμε πάντως, άποκρίθηκε ο άλλος, κατά τρόπο διφορούμενο.

'Η πρότασις έγινε δεκτή, αλλά όταν οί δυο φίλοι μέτρησαν τά κεφάλιά τους, βόηξαν ότι ο μέν Δουμάς είχε μόνον 7 φράγκα, ο δέ φίλος του 22.

Λίγα είνε, είπε ο τελευταίος, αλλά τί πάμε... μέ τά πόδια, καί έτσι θά έξοικονομήσουμε τό όδοιπορικά μας:

—Καλά, καί τί θά τρώμε στό δρόμο;

—Θά πάγω μαζί τό ντονεζέ μου καί θά σποτύσω χαμιά πριόδικα... άπάντησε ο φίλος του Δουμά.

'Ετσι, οί δυο φίλοι ξεκίνησαν από τή μικρή πόλι τους... άποστειλώς καί ύστερ' από μακρά καί επίπονη πορεία έφτασαν στήν πρωτεύουσα.

'Εκεί όμως άναζήτησαν ότι για να πάνε στο θέατρο έπρεπε να πληρώσουν 50 φράγκα για να δώσουν εισιτήρια.

Έντυχός ο Δουμάς, στήν κρίσιμη αύτή περίσταση, θυμήθηκε ότι στο Παρίσι είχε κάποιον φίλο, ο οποίος γνώριζε τον διάσημο τραγουδο Τάλμα.

'Ο φίλος του πράγματι ώδήγησε τους δυο έξαιτώτες στο σπίτι του μεγάλου ήθοποιού καί ο Τάλμα τους πρόσφερε δυο εισιτήρια δωρεάν.

Τό βράδυ εκείνο παίζονταν ο «Σύλλας» του Σαίξπηρ καί ο Δουμάς συγγενήθηκε μέχρι διακρότων από τό έργο.

Τήν άλλη μέρα οί δυο φίλοι πήγαν στο σπίτι του Τάλμα για να τον ευχαριστήσουν καί ο Δουμάς άρταξε τά χέρια του καλλιτέχνου καί τή φίλησε έπανηληθμένως. 'Ο Τάλμα συγγενήθηκε από τον ένθουσιασμό καί τή διαχτυκότητα του νέου καί του είπε:

—Βλέπω, παιδί μου, ότι έχεις μεγάλη ψυχή. Μπράβο! Προβλέπω ότι τό μέλλον σου θάνα λαμπρό...

'Ο γιγός του Βίκτωρος Ουγκώ, Κάρολος, έρωτεύτηκε κάποτε τή χαριτωμένη ήθοποιό 'Οζύ καί άργούσε να πάη σπίτι του, τήν ώρα του γεύματος.

'Ο Ουγκώ παρατήρησε τις συνεχείς αυτές άπουσίες του γιου του, όργιστηκε για τή άπειθεία του καί αποφάσισε να φανή αύστηρός απέναντι του. Διάταξε λοιπόν, όταν άργούσε να πάη να φάη τό μεσημέρι, να μήν του κρατούν τήν ζοκολέττα του.

Μά ο νεαρός έρωτευμένος προτίμησε να χάση τήν ζοκολέττα καί όχι τή λατρευτή του.

'Υστερ' από κάμποσες μέρες κάποιος τραπέζιτης έδινε ένα γεύμα, στο όποιο μεταξύν των άλλων παρεκάθητο ο Ουγκώ καί ή 'Οζύ.

'Ο ποιητής δέν άργησε να έρωτευτεί τή νόστιμη θεατρίνα, αλλά παρατήρησε μ' έκκλησή του ότι εκείνη του φερρόταν ψυχρά.

Αυτό ήταν άπό... τ' άγραφα για τον πανένδοσο ίδρυτή του ρομαντισμού, ο όποιος βάλθηκε σώνει καί καλά να τή κατακτήσει. 'Εφτασε μάλιστα σε τέτοιο σημείο, ώστε μία μέρα τής έγραψε τις έξής... άπουσίες:

«Σέ αγαπώ!... Τρελλαινόμενα για σένα!... Ζήτησε μου ότι θέλεις καί θά σου τό δώσω».

«Θέλω, του άπάντησε έγγραφώς ή 'Οζύ, να διηθ στον Κάρολο τήν ζοκολέττα του!»

'Η άπάντησις αύτή έγινε άφορηή ν' άνοήξη ο γέρο ποιητής τά μάτια του καί να πληροσφορηθή τις σχέσεις των δυο νέων. Κι' έπειδή ήταν γενναίωσυχος καί λιποκόπος, όχι μόνον δέν έπέμεινε να παριστάνη τον... άντεραστή του γιου του, αλλά διάταξε να του ξαναδώσει, όπως πρώτα, τήν ζοκολέττα του.

'Ο 'Αλέξανδρος Δουμάς, πατήρ. (Προτομή του Νταντάν)

'Ο Βίκτωρ Ουγκώ. (Προτομή του Νταντάν)